

Ôi tuổi thơ

TN. GIỚI ĐỊNH

Tụi nhỏ đang nghịch ngợm chạy theo những chú diều trên cao, bầu trời trong veo xanh ngắt, từng đám mây có những hình thù kỳ lạ, gió nhẹ đưa diều cao vút, cao vút. Thả diều là những trò chơi thú vị của những đứa trẻ ở nhà quê, mùa gặt vừa xong đồng ruộng trống không lại gặp dịp nghỉ hè tụi nhỏ tha hồ mà thỏa thích, mà rong chơi, quên đi những bài toán khó, những câu văn dài, những lần bị phạt quỳ gối...

Gió mạnh đưa diều lên cao hơn. Thăng Lâm cầm con diều từ từ thả giây ra, cho nó tung hoành trên không trung, y như con đạì bàng trong chuyện cổ tích thường kể. Thăng Lâm cũng hãnh diện về công trình cắt dán con diều thật lớn của mình, vì ít có đứa nhỏ nào lại khéo tay như nó. Cả tuần nay, khi được nghỉ hè, thăng Lâm nhờ anh Hai chặt cho cây tre, rồi nó đo đạc, vót tre uốn cong theo hình nó muốn, nhưng phải khéo tay nếu không thì dễ gãy, phải mất rất nhiều thời giờ làm lại. Có thêm thăng bạn thân tên là Hải, hồi còn học lớp Hai, cho đến bây giờ đã lên lớp Bảy vẫn còn gẫn bó như anh em, cùng phụ với Lâm làm những việc lặt vặt. Hai đứa ham mê làm con diều quên cả ăn uống khiến ba mẹ phải la rầy. Bao nhiêu công lao nay đã thành tựu; hai đứa hãnh diện cho sự khéo tay của mình và chiều nay Lâm, Hải tự thưởng cho chúng một cây cà rem ngon đáo để. Sau đó hai bạn chạy ù xuống sông tắm thoải thích. Chúng cười cười nói nói, rất vui cho sự thành công của mình; chúng bơi đủ thứ kiểu làm náo loạn một góc sông. Và bên cạnh mấy chú cá nhỏ cũng vẫy đuôi, tung tăng bơi lội như chúc mừng hai bạn nhỏ; trên bầu trời xanh mây vẫn bay nhẹ nhàng, gió vẫn mang cái mát đến cho mọi người. Ôi thiên nhiên! Ôi tuổi thơ!

Thấy những bạn bằng tuổi mình, khen con diều đẹp, nhìn thềm thuồng ngường mộ thán phục mình; thăng Lâm, thăng Hải lại càng khoái chí hơn khi nghe những người lớn cũng khen con diều đẹp; hai nhỏ nói cười không ngớt miệng. Rồi chiều hôm sau hai đứa rủ các bạn ra đồng thả diều, có thêm bọn trẻ ở xóm trên cùng tham gia, những con diều đủ màu sắc, vui tươi đẹp mắt. Chúng reo hò la hét chạy nhảy, đứa nào cũng sẵn sàng đồ nghề trong tay nhiều cuộn giấy cước, băng keo, bột để dán... càng nhiều cước thì diều được thả cao, rồi chúng hô một hai ba mỗi đứa cầm một con diều vừa chạy vừa từ từ thả giây, chúng lấy đà chạy cho diều bay lên cao. Những chú diều bay theo chiều gió, lượn trên không trung thật là ngoạn mục, tụi nhỏ dán mắt theo con diều, bỗng một tiếng "bạc," con diều của thăng Lâm chao đảo vượt bay xa, thì ra vì quá cao giây căng và gió mạnh con diều đã đứt giây. Thăng Lâm thăng Hải với bọn nhỏ quỳnh quáng la lên, chạy theo lượn con diều nhưng con diều bây giờ không nghĩ đến công lao của các bạn nhỏ nữa, nó bay xa bay xa. Chạy một hồi vẫn không theo kịp vì gió quá mạnh đã đưa con diều qua một làng xa khác rồi. Nó tự do bay lượn trong gió, con diều đã bị gió xé tan, những mảnh giấy, mảnh tre rớt tơi tả trên không trung. Thăng Lâm mồ hôi chảy dài, mặt đỏ bừng vì mệt, nó ngồi khóc hu hu, còn thăng Hải cái mặt bí xị trông thật tội nghiệp. Tụi nhỏ xúm lại an ủi hứa sẽ làm cho hai đứa một con diều đẹp hơn, nó méo miệng cười mà nước mắt còn chảy dài trên má.

Rồi trưa nay chúng lại chuẩn bị làm một con diều mới.

"Lâm à giờ tụi mình làm chung một con diều hí" tiếng thăng Ninh hỏi.

"Ừ, tụi mình cùng nhau làm chắc sẽ đẹp, nhanh hơn con diều vừa rồi."

Gương mặt thăng Lâm chợt vui lên và cả bọn nhóc tỳ nào Hải, Ninh, thăng Ba, thăng Trắng ù chạy ra sông tắm. Chúng lại chày nhảy la hét, tạt nước nhau có đứa lặn xuống chụp chân đứa khác lôi đi tưởng là ma gia kéo chân, la hét inh ỏi.

Những ngày hè rồi đi qua nhanh, chúng lại chuẩn bị đến trường, không còn thời gian rong chơi chày nghịch nữa.

Hồi xưa được nghỉ hè tha hồ mà rong chơi ba tháng, không như thời nay con nít học mẫu giáo cũng đã học thêm, tụi nhỏ không có thời gian nghỉ ngơi. Áp lực từ trường học về nhà còn bị cha mẹ bắt học thêm kéo sợ thua con người ta, sợ không đạt danh hiệu học sinh giỏi. Con nít bây giờ phần nhiều đã cận thị vì hàng ngày đọc sách báo, coi phim ảnh nhiều, ít khi được ra ngoài sống với thiên nhiên, cho nên với các trò chơi bắn bi, thả diều, kéo co, cò cò, nhà chòi... thật là xa lạ, tuổi thơ chúng nó chưa bao giờ được thấy. Những đứa ở quê thì còn ngây thơ với tuổi của chúng chứ những đứa ở thành phố thì hàng ngày chỉ biết nghe tiếng xe tàu chạy và hít vô số khói bụi từ các nhà máy, khu công nghiệp, từ xe cộ thải ra. Thức ăn nhìn thì sang, ngon, được nhập từ Trung Quốc nhưng ăn vô thì tiêu chảy, mang bệnh trầm kha; trái cây tươi đẹp nhưng dùng toàn thuốc kích thích một đêm là to tướng bán rất được nhiều tiền; đồ chơi trẻ em thì vô số nhưng chơi thì da bị dị ứng, tay chân lở lói... Xã hội bây giờ con người vì đồng tiền mà điên đảo, đánh mất lương tâm: họ dùng mọi mưu chước để kiếm tiền không nghĩ đến tương lai của những thế hệ con cháu. Nước lớn ý mạnh hiếp nước yếu, nước yếu vì tham những hối lộ nên không ngại bán đất đai, cao nguyên, hải đảo mà ông cha đã đổ bao xương máu tạo dựng nên một nước Việt Nam với hơn bốn ngàn năm văn hiến.

Con nít ở nhà quê thật dễ thương tuy nghịch ngợm nhưng rất hiền lành, bởi vì hàng ngày chúng tiếp xúc với thiên nhiên, cây cỏ, với những đồng lúa, trò chơi của chúng là bắn bi, trốn tìm, tắm sông, chọc phá làng xóm. Tuổi thơ ngày xưa thật hồn nhiên trong sáng, không phải như ngày nay, con nít hàng ngày chỉ biết trò chơi game, cả ngày dán mắt trên laptop, trên ipad, sống thu hẹp trong căn phòng ít tiếp xúc với mọi người chung quanh; cuộc sống thật ích kỷ, ngay cha mẹ những người thân cũng ít có cơ hội nói chuyện với nhau. Có những đứa sống ảo tưởng theo phim ảnh, hành động như trong phim kết quả đưa đến những cái chết rất là thương tâm, lúc đó cha mẹ mới phát hiện ra thì đã quá muộn. Cuộc sống quay cuồng theo cơm áo gạo tiền. Những bậc làm cha mẹ cố gắng kiếm được nhiều tiền lo cho con có đời sống vật chất thoải mái, ít quan tâm đời sống tinh thần nên có những đứa trẻ một ngày không được gặp cha mẹ, không có những tình thương vỗ về han hoi, chúng cảm thấy cô đơn, thế rồi kết bạn qua những cú điện thoại, những lần chats. Ôi càng văn minh thì con người càng điên loạn, không những trẻ em mà người lớn bây giờ cũng không thể rời xa điện thoại, ngồi đâu bấm đó, đi ra khỏi nhà lỡ quên điện thoại thì thật là khó chịu. Nói chung đây là tệ nạn của thời đại khoa học phát triển, của vi tính, điện tử. Con người dù nhỏ hay lớn cũng bị vùi dập trong xu hướng trào lưu mới của nền văn minh vật chất, nếu không chạy theo như vậy sẽ bị cho là nhà quê, là lạc hậu...

Ở quê, gà gáy sáng thúc dục mọi người mau thức dậy lo bốn phận của mình. Buồng cau treo lơ lửng trên cao có tổ chim se sẻ, những chú chim cất tiếng hót chào đón một ngày mới bắt đầu, tiếng chim non kêu chim chip đòi mẹ mớm mồi cho buổi điểm tâm sáng, chim cha thì bay đi kiếm mồi về tổ. Những chú vịt con lông màu vàng mơ vô tư bơi lội dưới hồ; mấy *chú sừu* thì nằm nhai cỏ ngấu nghiến, nhìn trời một cách thanh nhàn, bù lại những ngày vất vả trên đồng ruộng sâu, còn các chú ghé chạy quanh mẹ vòi vĩnh đòi bú, kêu bê bê... Ông trời đã không phụ lòng người nông dân, người dân quê một nắng hai sương, cả ngày bên đồng ruộng bán mặt cho đất bán lưng cho trời, con trâu đi trước cái cày theo sau, hạt gạo là nguồn sống chính của họ nên được mùa không gì vui hơn. Ở quê người ta quan niệm "*Bà con xa không bằng láng giềng gần.*" Họ sống với nhau bằng tình cảm chân thật của gia đình, gia tộc, tình nghĩa xóm giềng, giúp nhau khi trái nắng trở trời, chia cho nhau những củ khoai củ sắn khi nhà bên cạnh thiếu hụt. Người lớn ở đây sống đời chân chất, thật thà nghĩ sao nói vậy, đã ảnh hưởng tinh thần rất lớn trong đời sống thường ngày của con cháu. Những lời dạy tuy đơn sơ mộc mạc của ông bà, cha mẹ nhưng đã ăn sâu vào tâm hồn của những con trẻ nên lớn lên chúng tiếp tục sống đời đạo đức thuần lương, và họ thường dạy cháu con rằng:

"Người trồng cây hạnh người chơi

Ta trồng cây phúc để đời mai sau." hoặc là:

"Có đức mặc sức mà ăn."

Tuổi thơ ơi tuổi thơ, ước gì quay ngược lại thời gian để cho mình tận hưởng những gì còn lại trong ký ức, thật thanh thản an bình. Được đi trong đường làng ngập nắng, có hai hàng tre bao bọc xóm làng, những cái mo nan từ cây tre đã khô rút ra người ta lấy nó làm quạt để quạt những lúc trưa hè oi ả; một làn gió đi qua những cây tre lại chuyển mình như lời tâm sự của đôi bạn tri kỷ. Trưa hè có tiếng võng kẽo kẹt mẹ đưa bé vào giấc ngủ, chú chó cũng lim dim đôi mắt bên cạnh chuồng heo, những con gà đang nhẩn nại dùng đôi chân nhỏ và cái miệng tí hon bươi tìm kiếm thức ăn. Tiếng chày nhà bên cạnh đang giã gạo, tiếng hát, tiếng cười của các cô thôn nữ, các trai làng đang gánh lúa về nhà sau một ngày mệt nhọc trên ruộng đồng, nhưng tiếng cười không dứt. Trên gương mặt mọi người hân hoan, năm nay lúa được mùa, lúa được mùa. Những làn khói lam chiều bay từ bếp thơm thơm mùi rạ, thật dễ chịu thật thân thương, hơn nữa mùi thơm của khoai lang nướng, làm cho bụng đói cồn cào. Đầu làng một cái chợ nhỏ tự phát trong vườn có trái bí trái bầu, có mớ rau cải rau ngò, vài chục dọt rau lang, năm ba bó rau muống, mớ tôm mớ cá vừa chài được, thúng gạo mới xay xong... quê hương tôi là thế, ôm ấp tuổi thơ, dù đi cách mấy biệt phương trời nhưng thật ấm lòng mỗi khi nghĩ về quê cha đất tổ.

Trong tâm hồn của mỗi con người, đều có những kỷ niệm của tuổi thơ. Ngày xưa tuổi thơ là một cái gì đó thiêng liêng, mầu nhiệm, hay hay mà chẳng biết diễn tả thế nào cho hết ý, hết lời. Tuổi thơ là tuổi thần tiên mà thiên nhiên đã ban tặng, hoài niệm về tuổi thơ khi nào cũng đầy ắp những chuyện dễ thương, những tình nghịch, phá phách, những giận hờn vu vơ những lần đánh nhau khóc chí choé, sau đó rồi vẫn đi chơi vui vẻ với nhau như chưa từng xảy ra chuyện chi. Con nít là thế đó, tâm hồn trong trắng, thanh tịnh mà trong kinh thường gọi là "Anh Nhi Hạnh." Tìm về tuổi thơ:

*"Ai cũng có một dòng sông tâm tưởng
Suối nguồn nào cũng trở lại với dòng sông."*

Thích Nữ Giới Định